



# Praktijkrichtlijn Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten PRTRI2012

Toelichting behorende bij de  
Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke instrumenten 2012

**datum**

15 november 2012

**versie**

1.1 definitief

**rechtenbeleid**



Naamsvermelding-GeenAfgeleideWerken 3.0 Nederland  
(CC BY-ND 3.0)



## Inhoudsopgave

1	Inleiding op de PRTRI2012	3
2	Onderdelen van de ruimtelijke instrumenten	4
3	Bestandstype	5
4	Identificatienummer en bestandsnaam	6
	4.1 Identificatienummer	6
	4.2 Bestandsnaam vereisten	6
5	Beschikbaar stellen	8
	5.1 Eisen aan de beschikbaarstelling	8
	5.2 Periode van beschikbaarheid	8
	5.3 Werkwijze bij het beschikbaar stellen	9
	5.4 Beschikbaar stellen van opmaakbestanden	10
	5.5 Opbouw Manifest en Geleideformulier	12
	5.6 Beschrijving planstatussen	14
	5.7 Beschrijving dossierstatussen met overgangen	15
6	Authenticiteitskenmerken	18
	6.1 Waarmerken	18
	6.2 Authenticiteitskenmerken van een individueel instrument	19
	6.3 Authenticiteitskenmerken voor de totale instrumentenvoorraad	19
7	Toegankelijkheid en raadpleegbaarheid	21



## Hoofdstuk 1

# Inleiding op de PRTRI2012

**In dit inleidende hoofdstuk is het kader gegeven waarbinnen de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijk Instrumenten gebruikt wordt.**

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is vastgelegd dat planologische visies, plannen, besluiten, verordeningen, algemene maatregelen van bestuur en onderliggende ministeriële regelingen digitaal vervaardigd en op elektronische wijze beschikbaar gesteld moeten worden. Daarnaast is ook in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) een verplichte elektronische beschikbaarstelling opgenomen voor sommige gevallen. Om dit mogelijk te maken zijn de RO standaarden ontwikkeld. De Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten (STRi2012) is één van de standaarden uit dit samenhangende pakket. Het voorliggende document vormt een toelichting op de STRi2012.

De STRi2012 is vooral bedoeld voor leveranciers van software en elektronische infrastructuur voor de ondersteuning van het RO proces, en voor ICT medewerkers van de bronhouders van ruimtelijke instrumenten, maar niet zo zeer voor de RO medewerkers, de eindgebruikers van de RO standaarden, zelf. In de praktijk van de ruimtelijke ordening zullen veel zaken die hier expliciet worden beschreven ingebed zijn in software of processen. Deze toelichting heeft een algemener karakter en heeft een verklarend doel ten opzichte van de normen.

De STRi2012 is van toepassing op de volgende ruimtelijke instrumenten:

- bestemmingsplan;
- rijksbestemmingsplan;
- inpassingsplan;
- structuurvisie;
- beheersverordening;
- voorbereidingsbesluit;
- aanwijzingsbesluit (proactieve aanwijzing);
- reactieve aanwijzing;
- provinciale verordening;
- algemene maatregel van bestuur;
- ministeriële regeling;
- exploitatieplan;
- omgevingsvergunning<sup>1</sup>;
- gerechtelijke uitspraak.

De opbouw van deze praktijkrichtlijn is identiek aan de opbouw van de STRi2012. Ieder hoofdstuk in deze praktijkrichtlijn vormt een toelichting op het corresponderende hoofdstuk in de STRi2012.

---

<sup>1</sup> Het betreft hier de omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12 eerste lid, onder a, sub 3e van de Wabo



## Hoofdstuk 2

# Onderdelen van de ruimtelijke instrumenten

**Ieder ruimtelijk instrument is opgebouwd uit een samenhangende set onderdelen. Ieder onderdeel bestaat uit één of meerdere bronbestanden. In dit hoofdstuk worden de eisen aan de mogelijke samenstelling van onderdelen en bronbestanden toegelicht.**

Ieder ruimtelijk instrument bestaat uit een aantal onderdelen. Deze worden beschikbaar gesteld als bronbestanden. Het ruimtelijk instrument bestaat uiteindelijk dus uit een samenhangende set bronbestanden. In tabel 1 en tabel 2 van de STRI2012 wordt een overzicht gegeven van welke onderdelen beschikbaar zijn voor de verschillende typen ruimtelijke instrumenten.

Ruimtelijke instrumenten worden als "open data" voor een ieder beschikbaar gemaakt via het internet zonder kosten en zonder technische of procedurele belemmeringen.

Burgemeester en wethouders, gedeputeerde staten en de verantwoordelijke minister of ministers (hierna aangeduid als bronhouder) zijn verantwoordelijk voor de inhoudelijke correctheid van de informatie.

De bronhouder verzorgt de toegankelijkheid en vindbaarheid van de eigen informatie en is verantwoordelijk voor een goede en zo veel mogelijk doorlopende beschikbaarheid hiervan via het internet.

Uitspraken van de Raad van State en gerechtelijke uitspraken met betrekking tot beschikbaar gestelde ruimtelijke instrumenten worden door de bronhouder niet verwerkt in de ruimtelijke instrumenten zelf, maar worden door de bronhouder van het instrument beschikbaar gesteld naast het instrument. De Raad van State en de rechtbanken zijn zelf geen bronhouder.



## Hoofdstuk 3

# Bestandstype

**In dit hoofdstuk is toegelicht welke bestandsformaten per bestandstype kunnen worden gehanteerd.**

In Hoofdstuk 3 van de STRI2012 wordt per bestandstype aangegeven wat de toegestane bestandsextensies en MIME types zijn. In de STRI2012 wordt niet exact aangegeven welke bestandsformaten zijn toegestaan voor ieder bestandstype. Dit is het gevolg van de bredere adoptie van open standaarden binnen de overheid, waar het College en Forum Standaardisatie een adviserende rol in spelen. Het Forum en College Standaardisatie publiceren en onderhouden een lijst met aanbevolen en verplichte open standaarden die voor de gehele (semi-)publieke sector van toepassing is<sup>2</sup>. Met het toepassen van de RO Standaarden volgt dan ook de toepassing van deze lijst. Als de lijst met open standaarden wordt toegepast op de bestandstypes die voorgeschreven zijn in de STRI2012, dan zijn daarmee de bestandsformaten toegestaan zoals benoemd in Tabel 1.

**Tabel 1 Bestandsformaten per bestandstypes**

Bestandstype	Toegestane bestandsformaten
XML	XML 1.0 Fifth Edition <sup>3</sup> XML 1.1 Second Edition <sup>4</sup>
GML	GML Version 3.2.1 <sup>5</sup>
HTML	HTML 4.01 <sup>6</sup>
XHTML	XHTML 1.0 Second Edition <sup>7</sup>
PDF	PDF 1.7 ISO 32000-1:2008 <sup>8</sup> PDF/A-1 ISO 19005-1:2005 <sup>9</sup>
JPEG	ISO/IEC 10918-1:1994 <sup>10</sup>
PNG	ISO/IEC 15948:2003 <sup>11</sup>

---

<sup>2</sup> Zie: <http://www.open-standaarden.nl/>

<sup>3</sup> Zie: <http://www.w3.org/TR/xml/>

<sup>4</sup> Zie: <http://www.w3.org/TR/xml11/>

<sup>5</sup> Zie: <http://www.opengeospatial.org/standards/gml>

<sup>6</sup> Zie: <http://www.w3.org/TR/html4/>

<sup>7</sup> Zie: <http://www.w3.org/TR/xhtml1/>

<sup>8</sup> Zie: [http://www.iso.org/iso/catalogue\\_detail?csnumber=51502](http://www.iso.org/iso/catalogue_detail?csnumber=51502)

<sup>9</sup> Zie: [http://www.iso.org/iso/catalogue\\_detail?csnumber=38920](http://www.iso.org/iso/catalogue_detail?csnumber=38920)

<sup>10</sup> Zie: <http://www.w3.org/Graphics/JPEG/itu-t81.pdf>

<sup>11</sup> Zie: <http://www.w3.org/TR/PNG/>



## Hoofdstuk 4

# Identificatienummer en bestandsnaam

**Ieder ruimtelijk instrument kent een eigen identificatienummer (idn). In dit hoofdstuk is toegelicht hoe de opbouw van dit idn is. Tevens zijn in dit hoofdstuk de eisen voor de bestandsnamen toegelicht.**

### 4.1 Identificatienummer

Ieder ruimtelijk instrument kent een eigen identificatienummer (idn). Deze identificatie maakt het mogelijk dat op landelijk niveau een uniek onderscheid voor ieder instrument aanwezig is. Voor de invulling hiervan wordt eerst vermeld: "NL.IMRO.", vervolgens wordt het CBS-nummer van de bronhouder opgenomen (voor het Rijk: 0000), gevolgd door een punt (.) en aansluitend een unieke naam van maximaal 18 tekens, een koppelteken, ASCII 45 (-) en een versiecode van maximaal 4 alfanumeriek tekens, beide laatstgenoemde door de bronhouder te bepalen. De versiecode is uniek voor alle versies die extern gepubliceerd zijn. De versiecode wordt altijd aangepast indien er sprake is van een nieuwe planstatus, bijvoorbeeld van voorontwerp naar ontwerp of van ontwerp naar vastgesteld, maar ook als er binnen één planstatus meerdere versies extern worden gepubliceerd.

De totale lengte van het idn bedraagt maximaal 36 tekens. Voor het geval het werkingsgebied bestaat uit meerdere ruimtelijk gescheiden gebieden kent het totaal van die gebieden één identificatienummer. De geometrie van het object is hierbij een multipolygoon.

Voorbeelden van geldige (maar wel fictieve) idn's:

```
NL.IMRO.1234.A-0001  
NL.IMRO.5678.centrumgebied-0012  
NL.IMRO.1111.structuurvisie2012-AD12
```

Het gedeelte van het identificatienummer tot aan het liggend streepje wordt het dossiernummer genoemd. Dit wordt van belang in Hoofdstuk 5.

Voorbeelden van geldige (maar wel fictieve) dossiernummers:

```
NL.IMRO.1234.A  
NL.IMRO.5678.centrumgebied  
NL.IMRO.1111.structuurvisie2012
```

### 4.2 Bestandsnaam vereisten

Voor ieder onderdeel van ieder ruimtelijk instrument worden eisen gesteld aan de bestandsnaam van het bronbestand. De bestandsnaam kent de volgende opbouw:

- Voor alle onderdelen behalve het IMRO GML begint de bestandsnaam met een aanduiding van het type onderdeel als één of twee karakters zoals gegeven in tabel 1 en tabel 2 van de STRI2012, gevolgd door een underscore (\_);
- Vervolgens het identificatienummer van het instrument;
- Voor bijlagen en illustraties vervolgens een underscore (\_) gevolgd door een nadere tekstuele extensie van maximaal 20 alfanumerieke tekens, te bepalen door de bronhouder;
- Tot slot een punt (.) en de bestandsnaamextensie zoals gegeven in tabel 3 van de STRI2012.



De totale maximale lengte bedraagt daarmee 65 karakters. Bijlagen en illustraties zijn voorzien van een nadere tekstuele extensie, omdat er bij deze onderdelen meerdere bestanden kunnen worden geleverd, conform tabel 1 en tabel 2 van de STRI2012. Omwille van de eenduidigheid is er voor gekozen om deze tekstuele extensie altijd toe te voegen, ook als er slechts één illustratie of bijlage beschikbaar wordt gesteld.

Voorbeelden van geldige (maar wel fictieve) bestandsnamen:

NL.IMRO.1234.A-0001.gml

vb\_NL.IMRO.5678.centrumgebied-0012.html

b\_NL.IMRO.1111.structuurvisie2012-AD12\_bijlage.pdf



## Hoofdstuk 5

# Beschikbaar stellen

**De bronbestanden van ieder ruimtelijk instrument moeten beschikbaar worden gesteld door de bronhouder. In dit hoofdstuk worden de eisen voor deze beschikbaarstelling toegelicht, inclusief inhoud en opbouw van het manifest en geleideformulier, dat hier een belangrijk onderdeel van is.**

### 5.1 Eisen aan de beschikbaarstelling

Ruimtelijke instrumenten worden door gemeente, provincie of Rijk beschikbaar gesteld op internet. Omdat ieder ruimtelijk instrument bestaat uit een samenhangende set van bronbestanden die samen het instrument vormen, bestaat het feitelijke proces van beschikbaar stellen er uit dat deze bestanden op een webserver worden geplaatst die via een vast webadres (URL) benaderbaar is via het internet.

Alle bronbestanden van een enkel instrument worden binnen één virtuele directory beschikbaar gesteld die door de bronhouder zelf gekozen kan worden. Er wordt daarbij gewerkt met relatieve URL's (bijvoorbeeld bij de illustraties in HTML of de verwijzingen naar de onderdelen in het geleideformulier). Hierdoor blijven de bronbestanden bruikbaar indien deze in zijn geheel in een andere raadpleegomgeving wordt gebruikt.

Bijvoorbeeld, als een instrument met idn `NL.IMRO.1111.visie2012-0012` beschikbaar gesteld wordt in de virtuele directory:

`http://ro.durperdam.nl/visie2012/0012/`

dan worden alle bij dit instrument behorende bestanden direct in deze virtuele directory geplaatst.

Het IMRO GML bestand van dit instrument wordt dus beschikbaar gesteld op:

`http://ro.durperdam.nl/visie2012/0012/NL.IMRO.1111.visie2012-0012.gml`

Beschikbaar stellen van elementen binnen een andere virtuele directory of in een subdirectory binnen de virtuele directory is niet toegestaan. Het is dus niet toegestaan het GML bestand bijvoorbeeld als volgt beschikbaar te stellen (foutieve elementen onderstreept en in **rood**):

`http://ro.durperdam.nl/visie2012/0012/IMRO/NL.IMRO.1111.visie2012-0012.gml` of

`http://ro.durperdam.nl/visie2012/NL.IMRO.1111.visie2012-0012.gml` of

`http://www.roservice.nl/visie2012/0012/NL.IMRO.1111.visie2012-0012.gml`.

Overigens is het wel toegestaan om binnen dezelfde virtuele directory bestanden toe te voegen, bijvoorbeeld:

`http://ro.durperdam.nl/visie2012/0012/index.htm`

is dus toegestaan. De `index.htm` pagina is dus geen onderdeel van het ruimtelijk instrument zelf, maar wordt in dit voorbeeld gebruikt voor de inrichting van de informatievoorziening door de bronhouder.

### 5.2 Periode van beschikbaarheid

De bronbestanden van iedere beschikbaar gestelde versie van een ruimtelijk instrument blijven toegankelijk totdat een instrument onherroepelijk in werking is getreden of is vervallen. Dit is vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Voor instrumenten waar beroep tegen mogelijk is, is dit het geval ofwel nadat de beroepstermijn is afgelopen en er geen beroep is ingesteld, ofwel nadat de beroepsprocedure is afgerond. Voor instrumenten waar geen beroep tegen mogelijk is, is dit het geval nadat het besluit is vastgesteld. Op dat moment blijven in elk geval de actuele versie van het instrument

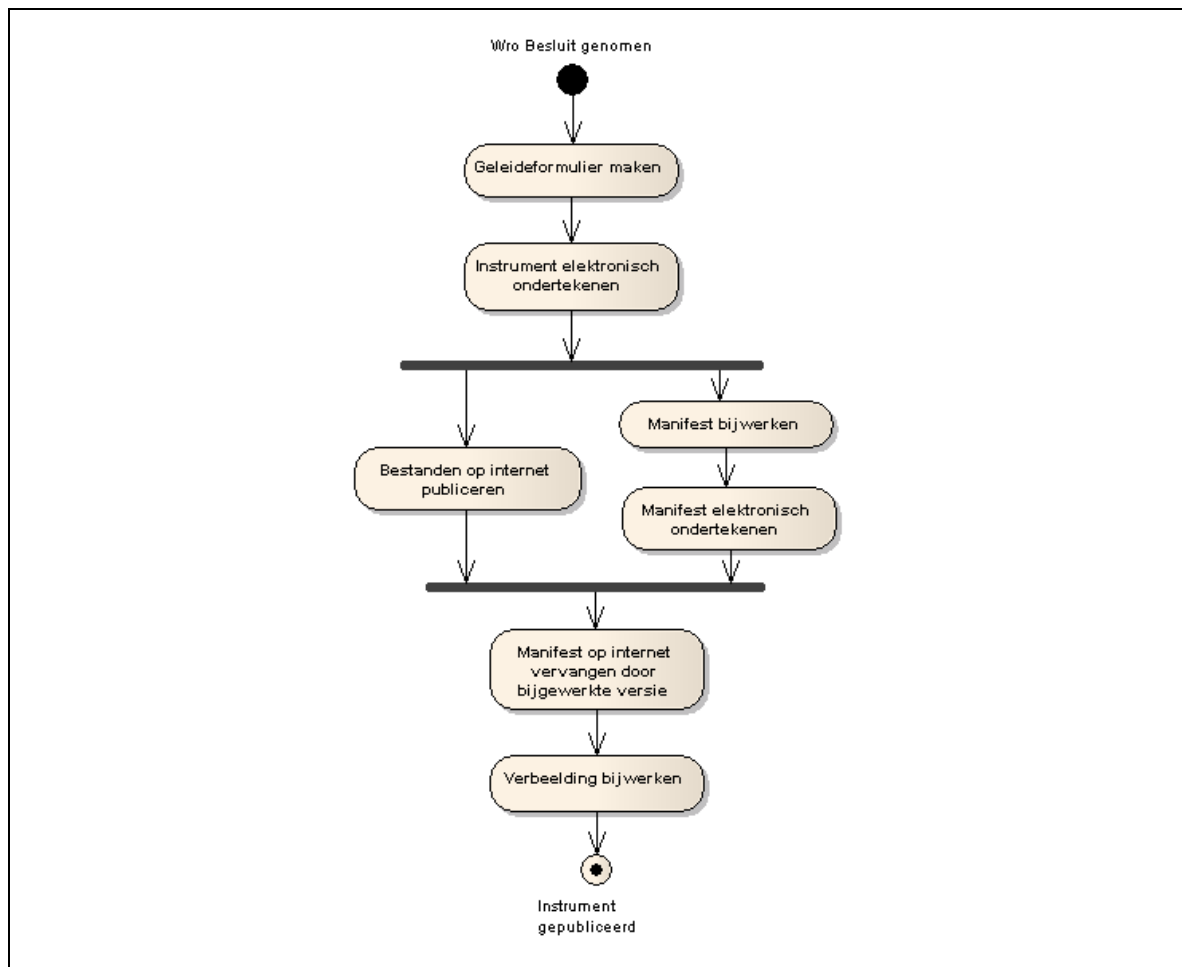




en alle eventuele reactieve aanwijzingen en gerechtelijke uitspraken beschikbaar. Eerdere versies mogen op dat moment worden verwijderd uit het Manifest en van internet, maar dit is geen verplichting. Pas als een instrument vervallen is, mag het in zijn geheel worden verwijderd uit het Manifest en van internet. Los van het feit of de stukken wel of niet beschikbaar blijven via het Manifest, is in vrijwel alle gevallen de Archiefwet van toepassing op deze stukken.

### 5.3 Werkwijze bij het beschikbaar stellen

Bij het beschikbaar stellen van een ruimtelijk instrument hoort een bepaalde werkwijze. Allereerst zal het ruimtelijk instrument elektronisch worden gewaarmerkt. Vervolgens worden alle bronbestanden op internet beschikbaar gemaakt, en wordt het Manifest aangepast en vervolgens ook gewaarmerkt. Tot slot moet het al op internet beschikbaar gestelde Manifest vervangen worden door het gewijzigde Manifest, en wordt ook de digitale verbeelding bijgewerkt. Dit laatste gebeurt overigens veelal in geautomatiseerde systemen, zoals bij de landelijke voorziening RO<sup>12</sup>. Daarna is het ruimtelijk instrument voor een ieder beschikbaar, raadpleegbaar en via het Manifest ook vindbaar. De werkwijze is weergegeven in Figuur 1.



**Figuur 1 Primair proces beschikbaar stellen**

<sup>12</sup> Zie: <http://www.ruimtelijkeplannen.nl/>



Een ruimtelijk instrument kan in de totstandkoming diverse statussen doorlopen. Voor een aantal formele versies is het beschikbaar stellen wettelijk vereist. Voor alle overige versies is beschikbaar stellen mogelijk, maar niet verplicht.

## 5.4 Beschikbaar stellen van opmaakbestanden

Planteksten kunnen worden voorzien van een eigen layout en presentatie. Deze opmaak van de planteksten wordt voor een belangrijk deel niet in de plantekst zelf geregeld maar in een apart opmaakbestand. Bij planteksten in HTML of XHTML formaat is dit al gangbaar, maar voor objectgerichte planteksten is het nieuw. Kenmerk van objectgericht werken is dat vorm en inhoud gescheiden zijn.

Ten behoeve van het weergeven van objectgerichte XML planteksten wordt gebruik gemaakt van 2 soorten opmaakbestanden:

- XSL stylesheet ten behoeve van het omzetten van objectgericht XML naar HTML;
- CSS stylesheet ten behoeve van de visuele opmaak van de HTML.

Het XSL stylesheet transformeert de objectgerichte plantekst van XML naar leesbare HTML tekst. De CSS stylesheet voegt daar desgewenst een eigen layout en presentatie aan toe. Zo kan bijvoorbeeld de CSS-'font'-eigenschap gebruikt worden om een afwijkende fontstijl te bepalen<sup>13</sup>.

Bij het werken met objectgerichte XML planteksten kan gebruik worden gemaakt van standaard XSL en CSS stylesheets die onderdeel zijn van de RO Standaarden<sup>14</sup>. De andere mogelijkheid is dat gebruik wordt gemaakt van een eigen CSS opmaakbestand. In het geval dat de bronhouder gebruik maakt van objectgerichte planteksten en geen eigen opmaak heeft, wordt bij het raadplegen van het ruimtelijk plan gebruik gemaakt van deze standaard opmaakbestanden. De landelijke voorziening RO-Online (ruimtelijkeplannen.nl) maakt van de standaard opmaak gebruik, maar ook andere applicaties/ implementaties kunnen van de standaard opmaak gebruik maken.

In het geval de bronhouder gebruik gemaakt van een eigen opmaak voor objectgerichte planteksten, dient de bronhouder per plan een CSS bestand te leveren. Vanuit de getransformeerde HTML wordt dan verwezen naar deze eigen CSS met behulp van een relatieve URL. Dit eigen CSS bestand wordt als supplement in het geleideformulier van het betreffende ruimtelijke instrument opgenomen.

Voor het weergeven van planteksten zijn er vier mogelijkheden:

1. HTML planregels zonder eigen CSS opmaakbestand;
2. HTML planregels met eigen CSS opmaakbestand;
3. XML planteksten zonder eigen CSS opmaakbestand;
4. XML planteksten met eigen CSS opmaakbestand.

### Ad. 1. HTML planregels zonder eigen CSS opmaakbestand

De niet-objectgerichte planregels zijn vastgelegd in een HTML of XHTML bestand dat wordt opgevoerd in het geleideformulier bij het element <Onderdelen>. In het HTML bestand wordt niet verwezen naar een eigen CSS bestand en conform de Webrichtlijnen bevat de HTML geen eigen layout en presentatie.

### Ad. 2. HTML planregels met eigen CSS opmaakbestand

De niet-objectgerichte planregels zijn vastgelegd in een HTML of XHTML bestand dat wordt opgevoerd in het geleideformulier bij het element <Onderdelen>. Daarbij heeft de bronhouder en heeft een eigen CSS opmaakbestand beschikbaar gesteld voor de layout en presentatie van deze planregels. Dit CSS bestand

---

<sup>13</sup> Zie ook de Praktijkrichtlijn voor Planteksten (PRPT2012), paragraaf 5.5

<sup>14</sup> Deze standaard XSL en CSS zijn tezamen met de rest van de andere onderdelen van de RO Standaarden 2012 beschikbaar via de Geonovum website, dossier RO Standaarden.



wordt in het geleideformulier opgenomen bij het element <Supplementen>. In het HTML bestand wordt naar dit CSS bestand verwezen met behulp van een relatieve URL, als volgt:

```
<link href="eigenopmaak.css" rel="stylesheet" type="text/css" />
```

In de praktijk komt het voor dat vanuit het CSS bestand wordt verwezen naar externe bronnen, bijvoorbeeld een logo of andere externe afbeeldingen, die op een externe URL te vinden zijn. Dit betekent dat de bronhouder er voor moet zorgen deze externe bronnen minstens gedurende de gehele looptijd van het ruimtelijke plan blijven bestaan. Een randvoorwaarde blijft dat de gehele inhoud van het plan raadpleegbaar moet zijn op het moment dat deze externe bronnen niet beschikbaar zijn. Het gaat hierbij om layout en presentatie, nooit om inhoud.

#### Ad. 3. XML planteksten zonder eigen CSS opmaakbestand

De bronhouder maakt gebruik van objectgerichte XML planteksten. De toelichting en regels zijn in één XML bestand opgenomen. Dit bestand wordt in het geleideformulier opgenomen bij het element <Onderdelen>. Wanneer de bronhouder geen eigen opmaak gebruikt, kan gebruik worden gemaakt van de standaard opmaak XSL en CSS bestanden uit het pakket RO Standaarden 2012. De interactieve raadpleegomgeving transformeert de XML planteksten met behulp van de standaard XSL naar HTML teksten. In de standaard XSL wordt verwezen naar de standaard CSS layout en presentatie. De gebruiker van de interactieve raadpleegomgeving merkt niets van het feit dat de XML planteksten worden getransformeerd.

De landelijke voorzienig RO-Online maakt ook gebruik van de standaard opmaak. Conceptueel ziet de XSL van RO-Online er als volgt uit:

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<xsl:stylesheet ...>
  <xsl:output method = "html" />
  <xsl:template ...>
    <html>
      <head>
        <link rel="stylesheet"
          href="http://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/opmaak.css" type="text/css" />
        ...
      </head>
      <body>
        ...
      </body>
    </html>
  </xsl:template>
</xsl:stylesheet>
```

#### Ad. 4. XML planteksten met eigen CSS opmaakbestand

De bronhouder maakt gebruik van objectgerichte XML planteksten. De toelichting en regels zijn in één XML bestand opgenomen. Dit bestand wordt in het geleideformulier opgenomen bij het element <Onderdelen>. Daarbij heeft de bronhouder een eigen CSS opmaakbestand beschikbaar gesteld voor de layout en presentatie van deze planteksten. Dit CSS bestand wordt in het geleideformulier opgenomen bij het element <Supplementen>.

De XML planteksten worden eerst getransformeerd naar leesbare HTML met behulp van de standaard XSL stylesheet. Op deze HTML wordt vervolgens het eigen CSS bestand toegepast voor de layout en presentatie.

Bronhouder stelt dus bijvoorbeeld beschikbaar:

```
http://www.durperdam.nl/NL.IMRO.0202.716/0203/pt_NL.IMRO.0202.716-0203.xml
```

```
http://www.durperdam.nl/NL.IMRO.0202.716/0203/eigenopmaak.css
```



Deze twee bestanden worden als volgt in het geleidformulier opgenomen:

```
<?xml version="1.0"?>
<GeleideFormulier ...>
  <Plan Id="NL.IMRO.0202.716-0203">
    <Eigenschappen>...</Eigenschappen>
    <Onderdelen BasisURL="http://www.durperdam.nl/NL.IMRO.0202.716/0203/">
      <IMRO>NL.IMRO.0202.716-0203.gml</IMRO>
      <Planteksten>pt_NL.IMRO.0202.716-0203.xml</Planteksten>
      ...
    </Onderdelen>
    <Supplementen BasisURL="http://www.durperdam.nl/NL.IMRO.0202.716/0203/">
      <CSS>eigenopmaak.css</CSS>
    </Supplementen>
  </Plan>
</Signature ...>...</Signature>
</GeleideFormulier>
```

Bij de transformatie van de XML planteksten naar HTML wordt in de resulterende HTML verwezen naar het eigen CSS bestand, conceptueel als volgt:

```
<link href="eigenopmaak.css" rel="stylesheet" type="text/css" />
```

De interactieve raadpleegomgeving gebruikt in deze situatie de CSS van de bronhouder om de layout en de presentatie van de HTML te sturen. Daarmee draagt de interactieve raadpleegomgeving zorg voor werking van de relatieve URL naar de CSS opmaak. In de praktijk komt het voor dat vanuit het CSS bestand wordt verwezen naar externe bronnen, bijvoorbeeld een logo of andere externe afbeeldingen, die op een externe URL te vinden zijn. Dit betekent dat bronhouder er voor moet zorgen deze externe bronnen minstens gedurende de gehele looptijd van het ruimtelijke plan blijven bestaan. Een randvoorwaarde blijft dat de gehele inhoud van het plan raadpleegbaar moet zijn op het moment dat deze externe bronnen niet beschikbaar zijn. Het gaat hierbij om layout en presentatie, nooit om inhoud.

## 5.5 Opbouw Manifest en Geleideformulier

Het Manifest is een XML bestand dat een overzicht geeft van alle elektronisch beschikbaar gestelde ruimtelijke instrumenten van één bronhouder. Iedere bronhouder heeft conform de STRI2012 één actueel Manifest beschikbaar op een via het internet toegankelijk webadres (bijvoorbeeld een webadres als <http://ro.durperdam.nl/manifest.xml>). In het manifest is ordening aangebracht met behulp van dossiers. Overigens kan er naast het STRI2012 manifest ook nog een STRI2006 manifest beschikbaar worden gesteld door de bronhouder, omwille van het beschikbaar stellen van IMRO2006 plannen. Dit is echter buiten de scope van de STRI2012 en wordt daarom ook niet aangehaald.

### Dossier

In een dossier zijn één of meerdere ruimtelijke plannen opgenomen. Het dossier is daarmee het ordenend element in het manifest waarbinnen alle ruimtelijke instrumenten met een identiek dossiernummer worden geplaatst. Bij het plaatsen van plannen in dossiers wordt de volgende stelregel gehanteerd:

*Ieder ruimtelijk plan dat een zelfstandige Wro, Awb of Wabo procedure kent, krijgt ook een eigen dossier.*

Gerechtelijke uitspraken komen op basis van deze stelregel in het dossier van het bestemmingsplan (of andere ruimtelijk plan) waar zij bij horen. Wijzigingen, uitwerkingen en omgevingsvergunningen komen ieder in een eigen dossier en kunnen, indien dit van toepassing is, direct verwijzen naar een plan waar dit betrekking op heeft. De verwijzing zit in het attribuut *VerwijzingNaarExternPlanInfo* dat aan het plangebied van deze wijziging, uitwerking en omgevingsvergunning is gekoppeld.



Vorbereidingsbesluiten en bestemmingsplannen kunnen in hetzelfde dossier opgenomen worden, omdat de Wro bepaalt dat "de gemeenteraad kan verklaren dat een bestemmingsplan wordt voorbereid", als *onderdeel* van de bestemmingsplanprocedure. In dat geval heeft het dossier de status "in voorbereiding" met daarin het (vastgestelde) voorbereidingsbesluit en daarna ook het plan zelf met zijn verschillende versies en mogelijke gerechtelijke uitspraken. Overigens is het technisch gezien in alle gevallen mogelijk om bepaalde instrumenten *niet* in één dossier te plaatsen. Het dossiernummer is hierbij sturend: plannen met hetzelfde dossiernummer komen per definitie in hetzelfde dossier, plannen met een verschillend dossiernummer komen per definitie in verschillende dossiers terecht, maar de keuze van dossiernummer is aan de gebruiker.

De bronhouder houdt deze status per dossiernummer bij iedere wijziging actueel. In het Manifest zijn alle beschikbare ruimtelijk instrumenten gerangschikt per dossier. Dit betekent dat alle plannen met hetzelfde dossiernummer conform de betekenis in Hoofdstuk 5 van de STRI2012 gerangschikt zijn binnen een <Dossier> element, conceptueel als volgt:

```
<Manifest>
  <Dossier>
    <Plan />
    <Plan />
    [...]
  </Dossier>
  <Dossier>
    <Plan>
    <Plan>
    [...]
  </Dossier>
  [...]
</Manifest>
```

Naast het Manifest wordt bij ieder ruimtelijk instrument een geleideformulier meegeleverd voor een gedetailleerd overzicht van het desbetreffende individuele instrument. Ook het geleideformulier is een XML bestand. Manifest en Geleideformulier zijn beide voorzien van een waarmerk, zie Hoofdstuk 6.

### **Status van een ruimtelijk instrument versus status van het Dossier**

In de systematiek van beschikbaar stellen wordt als uitgangspunt gehanteerd dat de planstatus onveranderlijk is en in IMRO GML bestand en geleideformulier is opgenomen. De status van het dossier is daarentegen dynamisch en wordt alleen beschikbaar gesteld in het Manifest. De volgende aandachtspunten zijn hierbij van belang:

- Er is een onderscheid aangebracht tussen status van het ruimtelijk instrument en de status van het dossier waar het plan binnen valt;
- Ieder plan kent een (statische) planstatus die niet aan verandering onderhevig is, en die dus ook niet gewijzigd wordt door een veranderde dossierstatus. Een plan hoeft nooit opnieuw te worden gewaarmerkt en beschikbaar gesteld ten gevolge van een wijziging van de dossierstatus. Alle dynamische (proces-)informatie wordt alleen opgenomen in het Manifest;
- Een geconsolideerde versie van een ruimtelijk instrument wordt in een separaat dossier gepubliceerd;
- De status van het instrument is vastgelegd in de IMRO GML en het XML geleideformulier;
- Ieder plan valt binnen een dossier;
- De status van het dossier is dynamisch en wordt vastgelegd en beschikbaar gesteld in het Manifest;
- Het Manifest bevat minder informatie over een instrument dan het geleideformulier. Alleen de Naam, Datum, Id en de URL naar het desbetreffende geleideformulier worden opgenomen;
- Gerechtelijke uitspraken op het plan worden niet verwerkt in het plan, waarmee het authentieke plan na uitspraak blijft zoals het is. Het vastgestelde plan is daarmee het laatste plan dat beschikbaar wordt gesteld, afgezien van een separaat dossier met een geconsolideerde versie waar het



desbetreffende plan in verwerkt kan worden. Hierna wordt alleen nog de Status van het dossier aangepast;

- De status die wordt weergegeven bij ieder dossier is altijd de actuele status. Dit is dus een dynamische waarde.

### **BasisURL**

In het geleideformulier wordt de BasisURL gebruikt bij de Onderdelen en Supplementen. Dit zorgt er voor dat alle bronbestanden binnen dezelfde virtuele directory worden geplaatst, omdat het niet mogelijk is om per bestand een volledige URL te specificeren.

Voorbeeld:

als BasisURL = <http://www.durperdam.nl/ro/NL.IMRO.9999.A/VA01/>

en idn = NL.IMRO.9999.A-VA01,

Dan is het IMRO GML bestand beschikbaar op

<http://www.durperdam.nl/ro/NL.IMRO.9999.A/VA01/NL.IMRO.9999.A-VA01.gml>

## 5.6 Beschrijving planstatussen

Het is van groot belang dat duidelijk is wat er met iedere status wordt bedoeld. Hier onder wordt daartoe een toelichting gegeven.

**Tabel 2 Planstatus**

<b>Planstatus</b>	<b>Betekenis</b>
concept	dit is een informele status. Deze status kan worden toegekend aan alle versies van een plan zonder wettelijke status. Vaak zal de allereerste versie van een plan een concept zijn, maar het is ook mogelijk dat er bij het verwerken van de zienswijzen op het ontwerp weer nieuwe concepten ontstaan, ter voorbereiding op een vastgesteld plan.
voorontwerp	dit is een niet-wettelijk verplichte status. Deze status wordt desgewenst toegekend aan plannen die tijdens het vooroverleg worden gebruikt en/of in het kader van de inspraak ter inzage worden gelegd. Na de voorbereidingsfase worden er geen nieuwe voorontwerpen meer gemaakt
ontwerp	dit is een formele status. Deze status wordt toegekend aan de versie van een plan die formeel ter inzage wordt gelegd. Voor bestemmingsplannen gebeurt dit in het kader van artikel 3.8 Wro en artikel 3.11 Awb.
vastgesteld	dit is een formele status. Deze status wordt toegekend aan de vastgestelde versie van het plan. Indien er een reactieve aanwijzing is gegeven, dan wordt deze aanwijzing niet verwerkt in het plan. De afnemer interpreteert zelf het plan en de reactieve aanwijzing.
geconsolideerd	Het staat de bronhouder vrij om, naast de afzonderlijke plannen, planinformatie in geïntegreerde vorm beschikbaar te stellen, op een manier dat steeds de op een bepaald moment geldende situatie wordt weergegeven voor een bepaald stuk grondgebied: de geconsolideerde versie. Deze status wordt toegekend aan dit soort plannen. De status geconsolideerd is dus geen volgtijdelijke status na vastgesteld, maar is een op zichzelf staande planstatus die in een separaat dossier met de status geconsolideerd beschikbaar wordt gesteld.

Hierboven wordt vooral ingegaan op de planstatus van een bestemmingsplan. Ook bij de andere instrumenten kunnen bepaalde statussen worden toegekend. De keuze is gelijk aan bovenstaande lijst, maar de logische toekenning en betekenis verschilt per instrument.



## 5.7 Beschrijving dossierstatussen met overgangen

Het is van groot belang dat duidelijk is wat er met iedere dossierstatus wordt bedoeld en wanneer een bepaalde status wordt toegekend. In Tabel 3 is daartoe een toelichting gegeven. Deze toelichting is in deze versie van de praktijkrichtlijn gebaseerd op de bestemmingsplanprocedure. Bij andere ruimtelijke instrumenten gelden soortgelijke procedures, die echter op detailniveau zullen verschillen.

**Tabel 3 Dossierstatus bij de bestemmingsplanprocedure**

Dossierstatus	Betekenis	beschikbaar stellen/ verwijderen indien van toepassing
in voorbereiding	Deze dossierstatus wordt toegekend vanaf de eerste beschikbaarstelling, wat bij de bestemmingsplanprocedure mogelijk een voorbereidingsbesluit kan zijn <sup>15</sup> . Mogelijke instrumenten daar op volgend zijn informele concepten en/of een voorontwerp. Daarna wordt het ontwerp bestemmingsplan beschikbaar gesteld en ter inzage gelegd. Na afloop van de terinzagelegging beantwoordt en verwerkt de bronhouder de zienswijzen. Vervolgens wordt het plan vastgesteld en het vastgestelde plan beschikbaar gesteld. Als er een reactieve aanwijzing is gegeven waardoor een onderdeel van het plan geen deel meer uitmaakt van het plan, dan wordt deze aanwijzing niet verwerkt in het vastgestelde plan. Het bevoegd gezag dat de aanwijzing heeft gegeven stelt de reactieve aanwijzing via het eigen manifest in een eigen dossier beschikbaar, met in de aanwijzing een verwijzing naar het plan waar het zich toe richt. De dossierstatus in voorbereiding eindigt gelijktijdig met het beschikbaar stellen van het vastgestelde bestemmingsplan.	Beschikbaar stellen: <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ voorbereidingsbesluit</li> <li>▪ concept plan</li> <li>▪ voorontwerp plan</li> <li>▪ ontwerp plan</li> </ul>
vastgesteld	Deze dossierstatus wordt toegekend op het moment dat het vastgestelde plan beschikbaar wordt gesteld. Na de beschikbaarstelling van het vastgestelde plan is er beroep tegen het plan mogelijk. De dossierstatus vastgesteld eindigt op het moment dat er bij het bevoegde gezag duidelijkheid is over ingesteld beroep en mogelijke verzoeken om een voorlopige voorziening. De dossierstatus moet nu in het manifest worden gewijzigd naar de actuele waarde en het gewijzigde manifest moet weer beschikbaar worden gesteld.	Beschikbaar stellen: <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ vastgesteld plan</li> </ul>
geheel in werking	Deze dossierstatus wordt toegekend indien er beroep is ingesteld tegen het vastgestelde plan zonder dat er een verzoek om voorlopige voorziening (vovo) is ingediend of indien dit verzoek is afgewezen. De uitspraak over het eventuele verzoek om voorlopige voorziening wordt door de bronhouder beschikbaar gesteld. De dossierstatus geheel in werking eindigt met de uitspraak in de beroepsprocedure. De dossierstatus moet nu in het manifest worden gewijzigd	Beschikbaar stellen: <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ uitspraak vovo met contour</li> </ul>

<sup>15</sup> Bij voorkeur wordt een voorbereidingsbesluit samen met een bestemmingsplan in één dossier opgenomen, hoewel het ook mogelijk is om een voorbereidingsbesluit in een apart dossier te plaatsen.



	naar de actuele waarde en het gewijzigde manifest moet weer beschikbaar worden gesteld.	
deels in werking	Deze dossierstatus wordt toegekend als ten gevolge van het toewijzen van het verzoek om voorlopige voorziening het plan slechts gedeeltelijk in werking treedt. De uitspraak over het eventuele verzoek om voorlopige voorziening wordt door de bronhouder beschikbaar gesteld. De dossierstatus deels in werking eindigt met de uitspraak in de beroepsprocedure. De dossierstatus moet nu in het manifest worden gewijzigd naar de actuele waarde en het gewijzigde manifest moet weer beschikbaar worden gesteld.	Beschikbaar stellen: <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ uitspraak vovo met contour</li> </ul>
niet in werking	Deze dossierstatus wordt toegekend als ten gevolge van het toewijzen van een voorlopige voorziening het plan in het geheel niet in werking treedt. De uitspraak over het verzoek om voorlopige voorziening wordt door de bronhouder beschikbaar gesteld. De dossierstatus niet in werking eindigt met de uitspraak in de beroepsprocedure. De dossierstatus moet nu in het manifest worden gewijzigd naar de actuele waarde en het gewijzigde manifest moet weer beschikbaar worden gesteld.	Beschikbaar stellen: <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ uitspraak vovo met contour</li> </ul>
geheel onherroepelijk in werking	Deze dossierstatus wordt toegekend indien er na vaststelling geen beroep is ingesteld, of indien er wel beroep is ingesteld maar de uitspraak op het beroep niet tot gevolg heeft dat het plan deels of geheel niet in werking treedt. De dossierstatus geheel onherroepelijk in werking eindigt als het plan vervalt.	Beschikbaar stellen: <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ uitspraak beroep met contour</li> </ul> Verwijderen mogelijk: <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ voorbereidingsbesluit</li> <li>▪ concept plan</li> <li>▪ voorontwerp plan</li> <li>▪ ontwerp plan</li> <li>▪ uitspraak vovo met contour</li> </ul>
deels onherroepelijk in werking	Deze dossierstatus wordt toegekend indien de uitspraak op het beroep tot gevolg heeft dat het plan deels niet in werking treedt. De dossierstatus deels onherroepelijk in werking eindigt als het plan vervalt.	Beschikbaar stellen: <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ uitspraak beroep met contour</li> </ul> Verwijderen mogelijk: <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ voorbereidingsbesluit</li> <li>▪ concept plan</li> <li>▪ voorontwerp plan</li> <li>▪ ontwerp plan</li> <li>▪ uitspraak vovo met contour</li> </ul>
vervallen	Deze dossierstatus wordt toegekend indien het plan door de uitspraak op het beroep of door een nieuw plan is vervallen of indien het plan is ingetrokken. N.B. In dit geval mogen alle stukken door de bronhouder van internet worden verwijderd. Echter, sommige bevoegde gezagen willen deze historische plannen graag elektronisch beschikbaar stellen, daarom is deze status toegevoegd.	Verwijderen mogelijk: <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ vastgesteld plan</li> <li>▪ uitspraak beroep met contour</li> </ul>
geconsolideerd	Deze dossierstatus wordt toegekend indien er geconsolideerde plannen beschikbaar worden gesteld door de bronhouder. Dossiers met de status geconsolideerd kunnen alleen geconsolideerde plannen bevatten. De status geconsolideerd is dus geen volgtijdelijke status na de	Beschikbaar stellen: <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ geconsolideerd plan</li> </ul>





	inwerkingtreding.	
--	-------------------	--

De volgende dossierstatus overgangen zijn mogelijk conform bovenstaande uitwerking:

		<i>naar</i>								
		in voorbereiding	vastgesteld	geheel in werking	deels in werking	niet in werking	geheel onherroepelijk in werking	deels onherroepelijk in werking	vervallen	geconsolideerd
<i>van</i>	in voorbereiding		x							x
	vastgesteld			x	x	x	x			
	geheel in werking						x	x	x	
	deels in werking						x	x	x	
	niet in werking						x	x	x	
	geheel onherroepelijk in werking								x	
	deels onherroepelijk in werking								x	
	vervallen									
	geconsolideerd									x

**Figuur 2 Mogelijke dossierstatus overgangen**

Hier boven wordt vooral ingegaan op de statusovergangen bij een bestemmingsplanprocedure. Ook bij de andere instrumenten worden statussen toegekend en vinden overgangen plaats. De keuze is gelijk aan bovenstaande lijst, maar de logische toekenning en betekenis verschilt per instrument. In de basis kan er een onderscheid worden gemaakt tussen besluiten waartegen beroep mogelijk is en besluiten waartegen dit niet mogelijk is. Voor besluiten waar beroep tegen mogelijk is zijn alle dossierstatussen en beschreven overgangen van toepassing. Voor besluiten zonder beroepsmogelijkheid zijn in algemene zin wellicht alleen de volgende statussen van toepassing:

- in voorbereiding;
- vastgesteld;
- vervallen;
- geconsolideerd.



## Hoofdstuk 6

# Authenticiteitskenmerken

**De op internet beschikbaar gestelde bronbestanden inclusief manifest en geleideformulier moeten voorzien zijn van een waarmerk waarmee de integriteit, authenticiteit en volledigheid van de bestanden worden gewaarborgd. In dit hoofdstuk worden de normen hiervoor toegelicht.**

### 6.1 Waarmerken

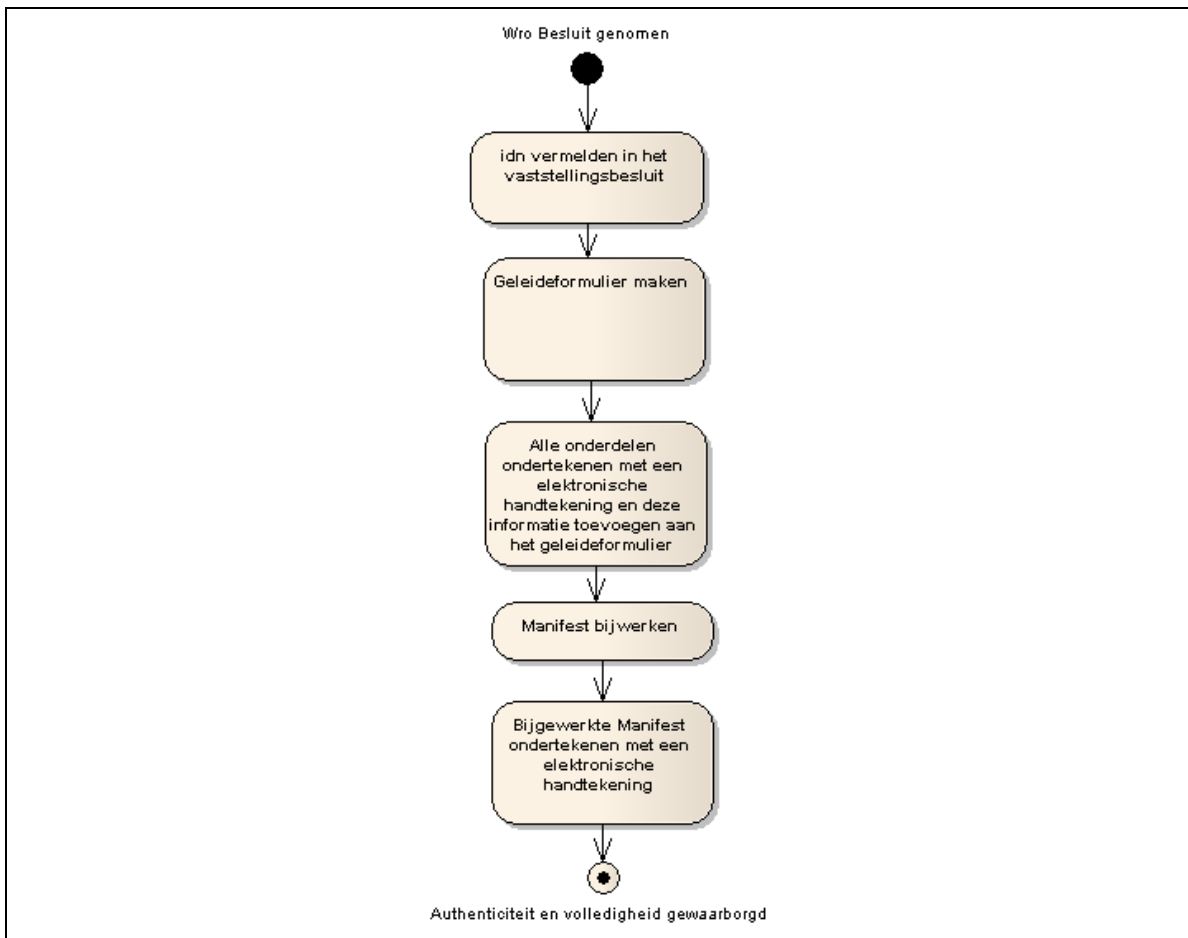
Er zijn drie betrouwbaarheidsaspecten van belang bij het uitwisselen van ruimtelijk instrumenten: integriteit, authenticiteit en volledigheid. Met het waarmerken van alle onderdelen (NB alle bronbestanden die samen het instrument vormen), ontstaat een aantal waarborgen:

1. dat het instrument daadwerkelijk van de juiste bronhouder afkomstig is;
2. dat de inhoud van het instrument na waarmerken niet meer gewijzigd is;
3. dat het instrument volledig is.

Met het waarmerken van het Manifest ontstaat eveneens een aantal waarborgen:

1. dat het Manifest daadwerkelijk van de juiste bronhouder afkomstig is;
2. dat de inhoud van het Manifest na waarmerken niet meer gewijzigd is;
3. dat het Manifest volledig en actueel is.

Ruimtelijke instrumenten worden gewaarmerkt met een elektronische handtekening, waarmee de authenticiteit is gewaarborgd en de instrumenten tevens beschermd zijn tegen wijzigen. Voor een elektronische handtekening is een certificaat van PKI-Overheid vereist. Het proces van waarmerken is schematisch weergegeven in Figuur 3.



**Figuur 3 Authenticatieproces**

## 6.2 Authenticiteitskenmerken van een individueel instrument

Bronhouders zijn via interne maatregelen zelf verantwoordelijk dat de instrumenten alleen kunnen worden gewaarmerkt door daarvoor geautoriseerde personen en dat steeds de juiste instrumenten beschikbaar gesteld worden.

Afnemers van de ruimtelijk instrumenten moeten de authenticiteit, integriteit en volledigheid van het instrument kunnen vaststellen. Dat betekent dat behalve van de onderdelen afzonderlijk de afnemer ook in de raadpleegomgeving van het instrument moet kunnen controleren wat de status is van het waarmerk van ieder instrument.

## 6.3 Authenticiteitskenmerken voor de totale instrumentenvoorraad

Vanwege operationele veiligheidseisen is er binnen de landelijke voorziening RO een aantal aanvullende beperkingen van toepassing met betrekking tot het waarmerk binnen Manifest en Geleideformulieren, die vanwege het dynamische karakter niet in de STRI2012 zijn opgenomen. Deze beperkingen zijn als volgt:

- DOCTYPE declaraties zijn niet toegestaan;
- `<?xml-stylesheet />` processing instructies zijn niet toegestaan;



- Het gebruik van XSLT is niet toegestaan;
- XPointers die verwijzen naar externe bestanden zijn niet toegestaan;
- Een Transform element met Algorithm="http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#enveloped-signature" mag alleen voorkomen indien de Reference URI="";
- Binnen KeyInfo elementen zijn slechts X509Data elementen toegestaan;
- Er is slechts één X509Data element toegestaan binnen een KeyInfo element;
- Binnen X509Data elementen zijn slechts X509Certificate elementen toegestaan;
- Binnen een Transforms element mag slechts één Transform element voorkomen;
- CanonicalizationMethod Algorithm en Transform Algorithm attributen mogen geen commentaar verwerken, XSLT toestaan, XPointer en XPath toestaan;
- CanonicalizationMethod, Transform, SignatureMethod en DigestMethod elementen mogen geen subelementen of tekst bevatten;
- SignatureMethod en DigestMethod mogen geen MD5 Algorithm gebruiken.

Verder zijn alleen de volgende algoritmes zijn toegestaan:

Transform Algorithm:

- <http://www.w3.org/TR/2001/REC-xml-c14n-20010315>
- <http://www.w3.org/2001/10/xml-exc-c14n#>
- <http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#base64>
- <http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#enveloped-signature>

CanonicalizationMethod Algorithm:

- <http://www.w3.org/TR/2001/REC-xml-c14n-20010315>
- <http://www.w3.org/2001/10/xml-exc-c14n#>

SignatureMethod Algorithm:

- <http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#rsa-sha1>
- <http://www.w3.org/2001/04/xmldsig-more#rsa-sha256>
- <http://www.w3.org/2001/04/xmldsig-more#rsa-sha384>
- <http://www.w3.org/2001/04/xmldsig-more#rsa-sha512>

DigestMethod Algorithm:

- <http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#sha1>
- <http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#sha256>
- <http://www.w3.org/2001/04/xmldsig-more#sha384>
- <http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#sha512>

Bovenstaande aanvullende beperkingen dienen verplicht te worden toegepast om te kunnen voldoen aan de eis in het Bro dat de landelijke voorziening in staat moet zijn om de bronbestanden op te kunnen halen.



## Hoofdstuk 7

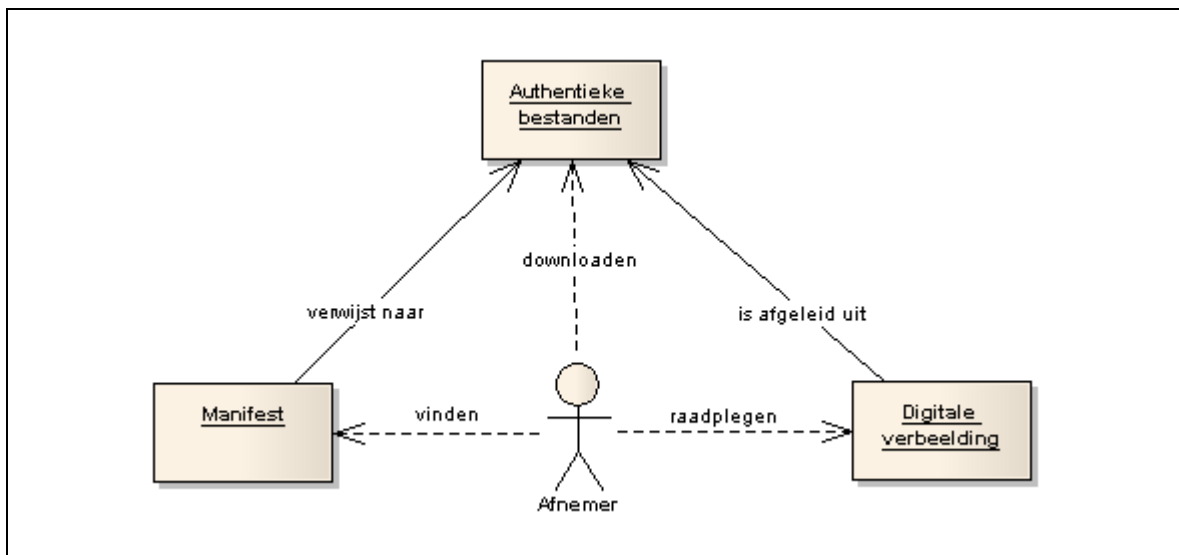
# Toegankelijkheid en raadpleegbaarheid

**In dit hoofdstuk worden aspecten van de toegankelijkheid en raadpleegbaarheid van het ruimtelijk instrument nader toegelicht.**

Als een ruimtelijk instrument eenmaal beschikbaar gesteld is, komt dit op drie manieren tot uitdrukking:

- **Beschikbaarheid** : alle tot het instrument behorende bronbestanden zijn beschikbaar op internet en kunnen door een ieder worden gedownload;
- **Vindbaarheid** : het ruimtelijk instrument kan worden gevonden middels het Manifest, waar verwijzingen naar dit instrument en de bijbehorende bronbestanden worden gegeven;
- **Toegankelijkheid** : het instrument is op een toegankelijke manier raadpleegbaar in de digitale verbeelding, die is gegenereerd uit de tot het instrument behorende bestanden.

De relaties tussen bestanden, Manifest, digitale verbeelding en hun onderlinge functies en relaties worden weergegeven in Figuur 4.



**Figuur 4 Relaties tussen bestanden, Manifest en verbeelding**

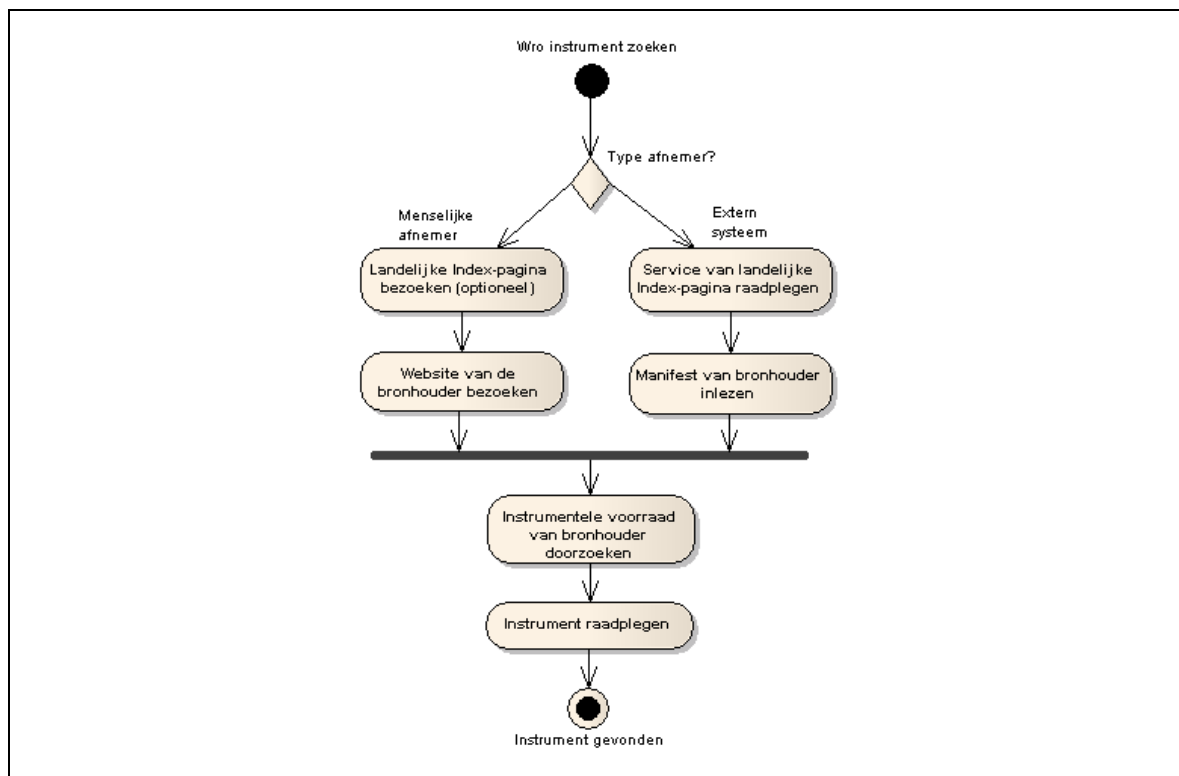
Nadat alle bestanden waaruit het ruimtelijk instrument is opgebouwd via het internet beschikbaar zijn gemaakt, zullen deze nog niet automatisch kunnen worden gevonden door afnemers. Er zijn twee soorten afnemers:

- Gebruikers / personen. Voor deze afnemers is het zoekproces niet gestandaardiseerd. Iedere bronhouder dient vanuit goede dienstverlening op de eigen website aangeven waar de eigen instrumentele voorraad te vinden is, en zal dus doorverwijzen naar bijvoorbeeld een RO startpagina.
- Computersystemen. De digitale instrumenten moeten ook vindbaar worden voor externe systemen. Hiervoor is het Manifest bedoeld. Om het Manifest van iedere bronhouder eenvoudig te kunnen vinden



op internet, wordt het webadres van ieder Manifest door de bronhouder aangemeld bij de Index Internet Publicatie binnen de landelijke voorziening RO<sup>16</sup>. De Index beschikt over actuele links naar alle Manifesten van alle bronhouders. Daarmee is ieder ruimtelijk instrument altijd in drie stappen ontsloten voor een extern systeem: ten eerste wordt de Index service geraadpleegd voor het juiste webadres van het Manifest van de bronhouder, vervolgens wordt in het Manifest gezocht naar de benodigde informatie van de bronhouder, en tenslotte verwijst het Manifest door naar de webadressen van de individuele ruimtelijke instrumenten.

In Figuur 5 is het zoeken en vinden door beide soorten afnemer schematisch weergegeven.



**Figuur 5 Zoekproces**

Een belangrijk aspect van ieder ruimtelijk instrument is de volledige, toegankelijke raadpleegbaarheid door middel van een cartografische visualisatie die wordt gegenereerd uit de IMRO-bestanden, en die samen met de overige inhoud beschikbaar worden gesteld. Dit wordt de digitale verbeelding van het instrument genoemd. Het beschikbaar maken van een digitale verbeelding is nodig omdat de IMRO-bestanden zelf voor veel afnemers niet direct bruikbaar zullen zijn. De landelijke voorziening RO<sup>17</sup> is wettelijk verantwoordelijk voor deze raadpleegbaarheid. De bronhouder kan ook zelf een verbeelding verzorgen, bijvoorbeeld op de eigen website. Deze digitale verbeelding is een interactieve raadpleegomgeving die afgeleid is uit de authentieke informatie. De digitale verbeelding ontsluit de gehele inhoud van het instrument. Voor bestemmingsplannen en inpassingsplannen wordt de digitale verbeelding gemaakt volgens de Standaard voor Vergelijkbare Bestemmingsplannen SVBP2008.

<sup>16</sup> Zie: <http://index.ruimtelijkeplannen.nl/>

<sup>17</sup> Zie: <http://www.ruimtelijkeplannen.nl/>



De landelijke voorziening RO toont de ruimtelijke instrumenten van de bronhouder ook in onderlinge samenhang. Dit betekent op zijn minst dat de landelijke voorziening RO de volgende vraag moet kunnen beantwoorden: *Welke ruimtelijke instrumenten zijn er op moment van bevraging allemaal beschikbaar voor een bepaalde (punt)locatie binnen het grondgebied van een bronhouder?*

Naast de verplichting om bestemmingsplannen en inpassingsplannen te verbeelden volgens de SVBP2008, kunnen in aanvulling daar op deze plannen op andere wijze verbeeld worden ten behoeve van toelichting of verduidelijking. Deze aanvullende verbeeldingen hebben een informatief karakter.